

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 83. ANUL XIV.

Telegrafu este de doue ori pe septemana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru principia si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu literemici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 20 Oct. (1 Nov.) 1866.

Evenimente politice.

Sabiu, in 19 Octobre.

Doue telegrame de mare gravitate aduce „Hrm. Zig.“ etc. de eri, pre care le reproducem dupa cuprinsulu lor:

„Vien'a 29 Octobre. Alalta-eri ser'a s'a arestatu in Prag'a unu individu suspectu de a fi atentatoriu asupr'a Imperatului. Acel'a, unu sodalu de croitoriu, fu observatu de unu capitanu englezu Palmer tocm'a in momentul, in carele radica man'a drepta, in carea avea unu pistolu incarcatu, si candu Imperatulu, carele esise din teatrulu cehicu, vrea sa se urce in trasura. Capitanulu prinse numai decatu pre acelu omu si-lu predece judecâtiei. „N. Fr. Bl.“ afla, ca acelu individu nu e de nationalitate germana.“

„Vien'a 29 Octobre. Esindu Imperatulu in 27 l. c. ser'a dela o productiune in teatrulu cehicu din Prag'a, candu se urea in trasura, capitanulu englesu P. oserva cum unu barbatu radica man'a drepta in carea finea unu pistolu micu. Capitanulu i apasa man'a in josu, lu apuca pre individu de peptu, iera atentatoriulu ascunsa pistolulu in unu busunariu laturalu. Atentatorulu e unu sodalu de croitoriu, anume A. B., e casatoritu si are doi copii.

La arestarea lui s'a aflatu pulvere de pusca inveluita in o carpa de metasa, 3 capsule si unu astopusiu; pistolulu era tare incarcatu, doue cocosiuri incordate fara capsule.“

Din P r a g'a, pana la funest'a scire ce o deduramu mai susu, cetimu numai de ovatiuni si manifestatiuni de bucuria, pentru cercetarea preinalta de care se bucura cetatea acest'a, venindu Majestatea Sea acolo. Nenumarate audientie din partea Maj. Sele, decoratiuni, visite in institutelu publice, asistentie la diferite productiuni si alte de felulu acest'a cetimu in tote foile.

Pres'a centralistica inregistra si comentéza cuvintele majestaticé dela ocaziunile audientieloru, date diferiteloru deputatiuni. Asiá ne spune Presse si alte foi vieneze, ca M. S. s'au esprimitu cu ocaziunea unei primiri de o deputatiune: „Postpunerea a ori ce partide este spriginirea unitâtiei imperiului, nisuinti'a deputatiunei sa fia ajungerea acelei spriginiri.“

O scire telegrafica de mai nainte ne anuntiasé, ca Majestatea Sea au chiamatu pre ministri la Prag'a si ca Wüllersdorf si de Majlath aru fi si plecatu intr'acolo numai decatu.

Despre diet'a Ungariei se suna de nou, ca va fi catu mai ingraba convocata. (Unele diuarié o amana iarasi pe Decembre.) — In Pest'a si chiaru si in Vien'a si acum e lumea politica ocupata de „pronunciamentulu“ lui Kemény in numele deakistiloru.

Dupa unu telegramu din 30 Octomvre n. au decisu consiliulu ministerialu in Prag'a ca indata sa se conchiame diet'a ungrésea.

Totu in acel'a se spune ca D. de Boust au depusu juramentulu in mânilé Imperatului. Belcredi si Majlath remanu in posturile lor.

In B o e m'i'a s'a latitu ur'a in contr'a Iesuitiloru asiá de tare incatu regimulu se dice ca se va vedé necessitatu a lua lucrulu insusi a mâna. Deputatiunile la Locutiintia si la Cardinalu in acésta privintia inca nu au avutu nici unu efectu. Intr'aceea amenintâriile cu trecerea la protestantismu iau dimensiuni totu mai mari, cu deosebire in pârtile de média nôpte resaritu ale tieréi. Manifestatiuni in contr'a Iesuitiloru au fostu si in alte pârti ale Monarchiei, precum in Austri'a de susu si de josu in Carinthi'a si acum cetimu ca si in Trieste.

Din P a r i s u se scrie ca Napoleonu se ocupa forte multu cu afacerile interne ale Austriéi.

Din P r u s s i'a se latise scirea ca pentrucá sa-si asigure acést'a provinciile dela marea baltica in contr'a Russei, intentiunea o aliantia cu Scandinavi'a. Acésta scire aru fi in contradicere cu cele ce curséza despre o apropiare intre cabinetelu din Berlinu si Petersburg.

Intre atâtea sciri crucisicé si curmedisicé din partea acést'a va fi interesantu a cunoáce si unele espectorári ale diuaristicei prussiane, care se vedu a privi castigurile prussiane de pana acum de

lucru pe jumetate si care tindu a uni Germani'a intréga sub sceptrulu prussianu. Eata cum se esprima Staatsb. Ztg.:

„Si déca pericolulu aru fi asiá de aproape, cá sa numai putemu asteptá constituirea Germaniei de nordu mai antâiu, ci incredintiandu-ne puterei armeloru, carea au adusu pe Austri'a in siepte dile la cadere, sa scapamu pre nemtii austriaci de jugulu slaviloru; si déca ranile ce ni le-a infiptu resbelulu din 1866 inca nu aru fi vindecate; — noi totusi amu strigá: Susu! la unu nou resbelu contr'a Austriéi! si atunci fára de mila, compatimire si privintia josu cu ea pentru totu deun'a.“

Amintisemu in nrulu trecutu despre pacea incheiata intre Prus-si'a si Sassoni'a. Cuprinsulu tratatului de pace este esentialminte urmatoriulu:

Sassoni'a se alatura la federatiunea nordica germana. Reorganizatiunea armatei are sa urmeze indata ce voru fi statorite determinatiunile pe a cároru base se voru face reformele pentru armat'a federatiunei. Pana atunci prussianii garnisonéza mestecatu cu Sassoni in unele cetâti ale Sassoniéi, iera comand'a suprema preste trupele sassone o pórtá deocamdata comandantele supremu prussianu, aflatoriu in Sassoni'a. — Sassoni'a platescu 10 milióné taleri in trei termini pana in finea lui Aprile 1867. Telegrafulu din Sassoni'a va fi dreptu esclusivu alu Prussiei. Cei compromisi politicescu remanu nepedepsiti. — Representatiunea diplomatica se va regulá dupa principiile cari voru fi datatorie de mesura pentru tota federatiunea nordica germana.

Regele si regin'a Sassoniéi a sositu deja in resiedinti'a sea. Regele au emisu proclamatiune cátra poporu, prin carea i multamesce pentru loialitatea sea in tempurile cele grele. Promite a fi credinciosu nónei legaturi cá celei vechi si ca va pune totu in lucrare spre a inaintá fericirea Sassoniéi si a Germaniei.

Din P e t e r s b u r g se telegraféza, ca unu manifestu imperatescu anuntia incredintiarea Marelui duce clirouomu cu prinses'a Dagmar din Dani'a, cárei i se dede titulu de „inalti'a imperiala.“ Fiindu protestanta prinses'a au trebuitu sa tréca mai antâiu la biseric'a ortodocsa resaritena.

Din P a r i s u se mai spune, ca imperetulu Napoleonu in 25 Oct. n. au venatu in tufisiulu dela Versailles.

Din I t a l i'a se spune, ca regele Victoru Emanuilu numai in 7 Novembre n. va veni la Veneti'a.

Din C o n s t a n t i n o p o l e se spune, ca Principele Carolu au sositu in 24 Oct. n. acolo. Despre detaturile primirei suntu prea putine sciri. Suntu atâtea versiuni despre unu arangementu intre Pórtá si principe. Asiá se dice ca Pórt'a a recunoscutu, ca principele Carolu si descendentiile lui directi sa fia pentru totu deun'a regenti in Romani'a. Cifr'a armatei Romaniei s'a statoritu cu 30,000 feciori. Principele are dreptulu de a bate monete (bani); dara nu si de a creá decoratiuni. Cu puterile marginasie póte incheiá conventiuni aministrative, dara nu si politice. — Principele Carolu au primitu visit'a corpului diplomaticu.

Din C r e t'a cetimu dupa isvóre grecesci ca in 13, 14, si 15 Oct. n. crestini au batutu armat'a turcésca. Acést'a la retragere au aprinsu siepte sate. Mustaf'a Pasiá au mai cerutu ajutorie. In urm'a acestei cereri au si plecatu vre-o 7 fregate si nai de linia, cu o parte din gard'a sultanésca si alte trupe, care aveau sa sosésca pe 23 Octomvre la Canea. — Scirea despre omorulu comisu din partea Greciloru creteni asupr'a lui Husni Pasiá, tramisu la densii in calitate de parlamentariu, se adevéresce.

Din celelalte provincie turcesci sosescu sciri serióse.

Din R o m a n i'a aflamu ca corpulu consulariu din Bucuresci gratulá Principelui Carolu inainte de plecare, consululu rusescu insa nu, si acum se suna, ca elu a avutu instructiuni dela cabinetulu seu cá sa se pórté astfelu. O epistola a lui Bismarck cátra Principele Carolu face rotund'a prin diuarie. Nu scimu incatu e autenticá seu apocrifá, destulu ca in tempulu de fatia este si acést'a o curiositate cá multe altele.

Revista diuarstica.

„Zukunft“ aduce unu articulu privitoriu la O r g a n i s a-

tiunea judecatorilor de justitia, despre care amintirăm pe scurtu in rendulu trecut. Eata ce dice mentionat'a fôia :

Precum se vede, totu vrea sa se implinésca aceea, de ce ne-amu temutu : ni se spune din tôte pârtile, ca ministeriulu de justitia aru vrea sa introduca unele reforme in administrarea justitiei pe calea de octroi.

Multe, ba nenumerate reforme au avutu de a suferi judecatori'a dela 1848 încôce in regatele si tierile dincôce de Lait'a si starea presinte nu este alt'a decâtu productulu organicu alu sumei tuturor reformelor acelor'a. Dreptu aceea vécine, carele cunôsce istori'a diferiteloru nôstre organizatiuni de justitia si rezultatele lor finale trebuie sa fie in contr'a ver cârei octroi pre terenulu acest'a, câci marturisimu sinceru, ca dela reformele, cari aru avea sa le scôta burocrati'a la capetu, nu avemu de a asteptá ce-va mai bunu. Reformele cele mai însemnate : ascurarea independintiei absolute de statulu judecatorescu de imperiu, introducerea tribunalulu de juri pentru asiá numitele crime si transgressiuni politice, mai incolo o margine de ajunsu pentru libertatea personala a cetatieniloru de statu nu le va putea produce burocrati'a de sine singura nici odata si reformele acestea nu se voru putea scôte la capetu fâra numai pre calea legislatiunei constitutionale in contr'a resistintiei partidei burocratice. Si intr'adeveru proiectulu successivu de organizatiune tace tocmani despre întrebările acum amintite. Unu astfelu de octroi (câ sa mai amintescu inca numai o impregiurare momentôsa) aru surpá cu greutatea unui prejudeliu ordinea cestiuniloru celoru drepte ale statulu, câci aru putea fi mai multu întrebarea, ca ôre renuntiarea-ru diet'a boemica si galitiana a competintiei se, de a esercea o ingerintia legislativa in privint'a organizârei administratiunei de justitia a tieroi.

Cu parere de reu trebuie sa marturisimu convingerea nôtra intr'acolo, ca din motivele susu amintite reformele de justitia, ce ne stau înainte, nu aru trebui duse la indeplinire pe calea de octroi ci aru trebui asternute mai întâiu dietei spre aprobare.

Întielesulu esentialu alu reformelor ce ne stau înainte este urmatoriu :

„Ministeriulu de justitia au constatatu lîniile fundamentale pentru organizatiunea fîtôre a judecatoriloru c. r. de justitia esprimendu-se totu deodata intr'acolo, ca s'au primitu in principiu introducerea procedurii verbale, atâtu in procedur'a penala câtu si civila. Cã principiu mai inaltu pentru asediarea judecatoriloru se defige, a procurá poporatiunei o jurisdicțiune enrenda, convinçiosa si drépta, eara de alta parte a causá statulu spese câtu se pôte de putine.

Ingrigirea jurisdicțiunei sa fia incredintiata judecatoriloru atâtu singulare câtu si colegiale. Judecatoriile singulare sa se asiedie de regula numai acolo, unde-si au resiedinti'a oficiolatele cercuali. Numai acolo s'aru poté face o exceptiune dela regul'a acest'a, unde s'aru poté dice cu temei ca din caus'a relatiuniloru de comerci, de industria si de negociatiune, s'aru ingramádi ocupatiunile prea tare. Insa câ sa pôta fi judecatoriile scutite de ingrigirea acestor'a ocupatiuni sa fia numai tratatele acelea de mostenire aviate la judecatori, candu suntu la acelea minoreni si candu se tinu de mostenire (ereditate) drepturi reale, cari ceru unu actu judecatorescu, si in fine candu ceru ereditorii (mostenitorii) din buna voi'a loru interventiunea judecatoriei. Asemenea sa fia si administrarea averei orfaniloru asemnata unôru comisiuni de orfani, séu procuratoriloru cercuali. Jurii aru trebui asiediate cá oficiali onorari, cari sa decida lucruri bagatele in cause de cearta, precum si lucrurile de pedépsa, cari numai la cererea unui actoru privatu suntu iertate a se persecutá. Partitele sa fia silite a cercá unu modu de impaciuire inaintea juridlu inainte de a incepe procesulu.

In contr'a decisiunei juridlu se pôte apelá la judecatori'a respectiva singulara.

Judecatoriile colegiale au de a pertractá lucrurile loru incredintiate cá instanti'a prima verbalu ; totu asiá si in a dôi'a instantia. In tier'a de coróna insa de regula este numai o curte de apelatiune ; prin urmare partitele, cari locnescu mai indepartate de judecatori de apelatiune, aru avea spese prea mari, fiindu si lte a întervení ele, séu a se reprezentá prin advocati la instanti'a a dôi'a ; pentru aceea sa funcțiuneze judecatoriile colegiale totu deodata si cá senatori de apelare (precum au mai fostu odata casulu acest'a), insa cu acea diferintia, cá lucrurile, cari s'au pertractatu la o judecatorie colegiale in instanti'a prima, sa nu se judece nici odata si in instanti'a a dôi'a totu de acea judecatoria colegiale.“

In privint'a octroiulu putemu dara dice, ca proiectulu acest'a de organizatiune contine si câte ce-va bunu precum d. e. institutulu juriloru si destinarea procuratoriloru pentru administrarea averei orfaniloru, idei reformatore, cari, déca s'aru duce la indeplinire in estensiune mai mare, aru putea ajunge la o valóre practica câtu de mare.—

In „Tromp. Carpat.“ aflámu urmátorele referitôrie la alegeri :

Natiunea româna, avemu probe pe tóta diu'a ca nu este nici pentru ulamale nici pentru Ianiciari ; ea este pentru tronulu României, pentru alesulu si Domnitoriulu ei, pentru dinasti'a ilustra ce a asiediatu pe acestu tron. Este pentru libertâti bine întielese, bine resonate si bine organizate ; este pentru egalitatea tutor'a inaintea a totu felulu de lege.

Intre o camera de ulamale séu o camera de Ianiciari, noi celu putinu, cari nu putemu dá crediamentu fabulei de „alegeri neinfluente“ — cari nu putemu crede ceea ce nu amu vedutu pâna acum, — preferimu o camera guvernamentale, astadi mai vertosu candu persóne cá d. Ioann Ghic'a, cá d. Stirbeiu, cá d. Cantacuzino, si ceilalti cari compun cabinetulu suntu la guvern.

Dorimu o camera a tronulu in limitele constitutionali si a ordinii celei adeverate, a stabilitâtiei si a libertâtiei pentru toti, bine întielesa.

De aceea consiliámu pre toti concetâtienii nostri sa alunge ori ce influentia a comitetulu centrale, fia rosu séu fia albu ; sa se gandésca la adeveratele interese ale tierii, sa nu créda nici in fagaduiile, nici in profesiuni de credintie improvizate, pentru ca ne cunôschemu toti, pentrucu omulu nu se pôte schimbá de poruncéla, pentrucu juramentulu celu adevratu, promisiunea cea adevrata, profesiunea de credintia cea adevrata, este viét'a ideile, credintiele, trecutul fia-cârui'a.

Sa alegemu in consciint'a nôtra, libera si independinte, pe ómenii acei'a pe fruntea câror'a ne-amu deprinsu a ceti : natiunalitate, Statu românu, Statu tare, libertate fundata pe egalitate, industria nationale, comerci nationale, usurarea tierii de Jidani, descentralisarea administrativa, instructiunea generala gratuita si obligatôre, economi'a in tôte afara de instructiune si armare.

Tratatu de pace

intre Maj. Sea Imperatulu Ausriei si Maj. Sea Regele Italiei, incheiatu in 30 Oct. 1866.

(Continuare si capetu din nr. 81 si 82.)

Art. XVIII. Archivele teritoriiloru cese, cari cuprindu in sine titlurile de dreptu, documintele administrative si justitiale civili, precum si documentele politice si istorice a vechei republice venetiane, se voru strada in intrég'a deplinetate a loru comissaritoru numindi spre scopulu acest'a, câror'a totodata li se voru strapune si obiectele ce se tinu specialu de sciintia si arata, cari a nume suntu proprietatea teritoriulu cesu.

Din contra titlurile de dreptu si actele administrative si justitiale civili, cari se afla in archivele teritoriulu cesu se voru stradá in total' loru deplinetate comisariloru M. Sele c. r. ap.

Art. XIX. Inaltele puteri contractanti se obliga, ca locuitoriloru de margine a ambeloru tieri pentru întrebuintiarea bunuriloru lor si pentru deprinderea industriiloru voru incuviintá reciproc cele mai posibili usurâri de vama.

Art. XX. Conventiunile si tractatele, cari s'au intaritu prin articulu 47 a tractatulu de pace incheiatu la Zürich in 10 Nov. 1859, provisoriu pre unu anu iarasi pasiescu in viét'a, si se estindu preste totu regatulu italiann. In casulu, déca aceste conventiuni si tractate nu se voru renuciá cu trei lune inaintea decurgerei unui anu — computandu dela schimbarea ratificatiuniloru — acele astfelu remanu in in vigóre din anu in anu.

Totusi ambele in pârti contractanti se obliga, ca sub decurgerea unui anu voru luá la o revisiune generale aceste conventiuni si tractate spre a face in ele cu o invoire comuna modificările, cari se voru judecá dorite in interesulu ambeloru tieri.

Art. XXI. Aceste puteri contractante si rezerváza dreptulu — de locu ce va fi cu putintia — a face ôre-si care negociatiuni, cá asiá comunicatiunea între ambele puteri sa se usiuredie câtu numai se pôte.

Pâna atunci remane in valóre tractatulu de comerci si navigatiune dela 18 Octobre 1851 observandu marginele staverite in art. precedente, si pâna atunci acel'a se va estinde preste totu regatulu Itali'a.

Art. XXII. Principii si principesele din cas'a austriaca, precum principesele cumnatite cu cas'a imperatésca prin casatoria, se restituie in posesiunea perfecta a drepturiloru sale miscatôre si nemiscatôre, aceste le potu folosi, potu despre ele dispune, fâra cá sa fia in ôre-si care-va modu impedeate in esercerea drepturiloru lor.

Remane totusi, cá drepturile statulu si ale privatiloru sa se radice la valóre in moduri legali.

Art. XXIII. Maj. Sea imperatulu Austriei si Maj. Sea regele Italiei, cá dupa potintia se concurga la liniscirea spiritelor, dechiara si promitu, ca pe teritoriile loru respective voru publicá amnestia perfecta pentru toti individii, cari au fostu compromisi prin evenimintele peninsulei, prin urmare nimenea, ori de care clase sa se tina pentru portarea séu opiniunea politica de pâna-cum, nu e iertatu a fi persecutatu, neliniscitu séu vatematu nici in privint'a persónei lui, nici in a averei au in esercerea drepturiloru sale.

Art. XXIV. Acestu tratatu se va ratificá in Vien'a in re-

stempn de 15, dile, séu de se va puté, si mai curendu, si ratificatiunile se voru schimhá.

In acárii adeverintia plenipotentiatii lu suscrisera si intarira cu siligilele si insigniele lorú.

Datu in Vien'a in anulu mantuirei 1866 3 Octobre.

W i m p f e n m / p . M e n a b r e a m / p .

Articulu aditionalé.

Gvernulu M. S. reg. Italiei se obléga de a plati guvernului Majest. Sele imperatului Austriei sum'a de 35 milioane de fiorini v. a. (87 mil. franci) stipulati prin art. VI alu tractatulu presente, in modulu si terminii precum urmeza :

Siepte milioane se voru respunde plenipotentiarului M. Sele imp. reg. apost. in 7 asemnatiuni séu bonuri de vistieria, cari i se voru immanuá cu ocasiunea schimbárei ratificatiuniloru si voru suná la ordinea guvernului imp., fia-care de câte unu milionu a se plati in Parisu la asediamentulu unui banchieru principale séu la vre-unu asediamentu de creditu de clas'a prima, dupa trei luni dela diu'a semnarei tractatulu presente in monet'a sunatóre in sa fára de interesé (camete). Respunderea celoru-lalte 28 de milioane fl. va urmá la Vien'a in monet'a sunatóre in 10 asemnatiuni séu bonuri de vistieria scrise la ordineu guvernului imp. de a plati la Parisu in rate de câte 2 milioane 800 de mii fl. v. a. in termini de câte doué luni. Aceste 10 asemnatiuni séu bonuri de vistieria se voru immanuá plenipotentiarului M. Sele imp. reg. ap. totu cu ocasiunea schimbárei ratificatiuniloru.

Terminulu de espirare pentr prim'a din aceste asemnatiuni séu bonuri de vistieria va fi la doué luni dupa platirea asemnatiuniloru despre cele 7 milioane fl. susu amintite. Pentr acestu terminu precum si pentr tóte cele urmatóre se voru plati intereséle cu câte 5 dela suta socotindu-se dela întâi'a luna ce va urmá dupa schimbarea ratificatiuniloru tractatulu presente. Respunderea intereselor va urmá la Parisu la terminulu de espirare alu fia-cárei asemnatiuni. Articulu aditionalé presente va avé aceea-si putere si efectu cá si candu aru fi insiratu din cuventu in cuventu in tractatulu insemnatu in diu'a de astadi.

Nos visis et perpensis omnibus et singulis quae in hac conventione et articulo additionali continentur, illa omnia rata grataque hisce profitemur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo-Regio spondentes, Nos ea fideliter executioni mandavimus nec ut illis ulla ratione a Nostris contraveniatur, permissuros esse. In quorum fidem praesentes Conventionis tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro appenso muniri jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna die nona mensis Octobris anno Domini millesimo octingentesimo sexagesimo sexto, Regnorum Nostrorum decimo octavo.

Franciscus Iosephus m. p.

(L. S.)

Alexander Comes a Mensdorff-Pouilly m/p., MLT. Ad mandatum Sacrae Cæs. Reg. Apost. Majestatis proprium :

Rogierus liber Baro ab Aldenburg m/p.,
Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Sabiiu 19 Octobre. Hrm. Ztg. in nr. 253 anuntiase ca o deputatiune din partea comunei cetatienesci de aici au rugatu pre Comit'ele natiunei sasesci pentr restaurarea oficiantiloru si intregirea centumviratului. Acum aflámu ca Comit'ele natiunei sasesci au statoritu punerea in lucrare a acestui actu pentr 1 Novembre c. n. si ca intru un'a au insarcinatu pre magistratu sa provóce triburile si vecinatátile, cá sa se convorbéasca si intieléga asupr'a individiloru ce au sa se aléga in comunitate si apoi sa-si dea párerile in privati'a acést'a.

In caus'a acést'a capeta Hrm. Ztg. urmatórea epistola :

In 28 Octobre au esitu inalt'a ordinaciune comitala in urm'a cárei respectandu-se rugarea propusa din partea comunitátei sabiiene dlui Comite natiunalu sasescu, are a se intregi comunitatea si indata apoi a urmá nou'a alegere a oficiantiloru superiori in 1 si 2 Novembre.

Ordinaciunea acést'a, carea coronéza cu o intiéla surprindatóre dorintiele comunitátei trebuie primita cu multiamire.

Cu tóte ca póte sa se ivéasca unu inconvenientu in legatura cu acést'a, séu mai corectu dísu, óre care fatalitate. Inainte de tóte trebuie sa insemnámu unu lucru.— Abstragendu cu totulu dela impregiurarea, ca pentr scurtímea tempului e chiaru impossibila formarea unei partide si o candidatiune premergatória sanetósa, mai vine intrebarea cum se voru puté conchiamá in terminulu celu scurtu de 5 dile, singuraticel'le vecinatáti si triburi, cá sa-si insemneze pre acei barbati din mijloculu lorú, a cároru alegere in comunitate sa fia inaintatóre de intereséle lorú?— séu ca acum'a sa fia de ajunsu, deca capii vecinatátiloru fára de a mai ascultá vecinatátilé, maiestri de triburi fára de a mai intrebá pre membrii acestor'a sa propuna autoritátei candidatórie vre-o cáti-va individi cum le va veni in minte? Mai ca nu-mi vine a crede, pentrca o atare mesura aru fi prea burocratica, si la ce inca articuli de feliulu acést'a, carii nu mai suntu ce-va raru la noi in tíera. Insa acést'a stánca se póte inca incungiura si deca e tempulu scurtu, corpo-

rationile singuraticel'le se voru aduná in interesulu lorú bine intielésu precum si in interesulu intregului si se voru intielege la tempu asupr'a barbatiloru de incredere.

Suntemu convinsi, ca inclitulu Magistratu, cárni, dupa curatulu sunetu alu prescrieriloru regulative, i se vine, dupa lege si esclusivu, dreptulu de candidatiune la intregirea comunitátei, va luá in consideratiune dorintiele cetatienimei, si asiá intregirea acést'a, sperámu cea din urma, carea se radima pre principiulu intregirei de sine (Selbstergänzung), va duce lucrulu acolo, de se voru alege barbati cari in adeveru se bucura de increderea publica si prin carii nu se va intregi numai numerulu, dara si capacitatea intelektuala si harnicia comunitátei.

La aceste adauge Hrm. Ztg. ca pentr convorbirea si intielégerea vecinatátiloru si triburiloru suntu de ajunsu trei dile, nu in sa pentr o agitatiune intentiunata (?). O atare (agitatiune) nu duce nici odata la tinta buna, ci numai la interese personale. Dreptu argumentu, ca tempulu nu e prea scurtu, este fapt'a ca convorbirile se tnu dejá. Incátu pentr calificarea capiloru de vecinatáti(?) de burocrati nu se mira, pentrca acést'a numire au devenitu o parola fórté desu intrebuintiata fára de a legá de dens'a totu deun'a adeveratulu conceptu si numai cu tendintia etc.

Din Resina rini se comunica ca in dilele din urma coler'a au luat unu aeru de totu seriosu. Cu deosebire bolnavirile au fostu fórté numerosé; dar nu si mortile in asemenea proportiune. De luni in cóce, ni se spune, ca au mai crescutu numai cu doué bolnavirile. Neobosit'a stáruintia a dlui Dr. Stoi'a a contribuitu multu la punerea stavilei acestui reu infricosiatu si cu multiamire aflámu, ca poporulu de acolo in tempulu acestu de periculu s'a inveliatu a apretiu si mai multu binefaceile unui medicu iscusitu cum este dlu Dr. Stoi'a.

In Sabiiu s'a aretatu pána eri numai casuri singuraticel'le de colera. Bóla acést'a se vede de eri incóce a fi favorita de tempulu umedu si rece si asiá mesurile recomandate incontr'a colerei este bine ale observá ori si cine, inainte de tóte sa padiésca fia-cine cá sa nu recésca si sa traiésca dieteticu.

Principatele románe unite.

Acte domnesci emise inainte de plecarea Domnitoriului la Constantinopole :

„Románi! Patriotismulu ce a-ti aretatu in tóte epocel'le cele mari ale istoriei vóstre, v'au pastratu neatinsa sacr'a mostenire a strábaniloru vostri, „Patri'a Romána.“ Si de asta data totu acestu patriotismu v'an datu cunoscinia despre adeveratele vóstre interese si v'au fácutu sa voiti si sa aclamati in unanimitate ereditatea principiloru vostri si form'a guvernului constitutionale. Pentr acést'a a-ti impacatu libertatea cu stabilitatea si a-ti asicurat ast-feliu desvoltarea rapede si necurmata a tuturor puteriloru vitale ale tíerei. Románi, astadi dorintiele vóstre s'au implinitu. Alesulu vorstru au fostu insciintiatu oficialu, ca Sublim'a Pórta i-lu recunósce si fára indoiéla celelalte puteri voru recunósce la rendulu lorú oper'a rabdárei si a moderárei vóstre. Constatámu cu fericire ca Sublim'a Pórta, recunoscendu sinceritatea intentiuniloru si intielepciunea faptelorú vóstre, privesce puterea vóstra natiunale si legamintele ce ne alatura de dens'a, cá o garantia puterica de ordine si de stabilitate. Mergendu la Constantinopole dorinti'a mea este de a dá prin viu graiu Majestáti Sele Sultanului asicurarea profundului nostru respectu pentr tractatele cari reguléza relatiunile tíerei nóstre cu Turci'a, si a primí dela Majestatea Sea o noua dovada de inalt'a sea solitudinea pentr drepturile si prosperitatea Romániei. Plecu cu incredere in viitoru, cáci sciu ca urárele vóstre me voru insoti pretutindeni; din parte-mi ve lasu cugetarea mea, anim'a mea. M'a-ti aclamatu suveranulu vostru si vocea poporului fiindu vocea lui Dumnedieu, amu incredere ca Atotopotintele me va sustiné in silintiele ce nu voiu incetá de a pune impreuna cu voi, pentr progresulu si marirea patriei nóstre.

„Carolu.“
Carolu I. Din grati'a lui Dumnedieu si prin vointi'a natiunale, Domnu alu Romániloru ;

La toti de fatia si viitori sanetate.

Avendu a merge pentr putine dile la Constantinopole ;

Amu decretatu si decretámu ce urmeza :

Art. I. Pe tempulu acestei caletorii cátu vomu lipsi din tíera, consiliulu Nostru de ministri, sub presiedinti'a dlui Ioan Ghic'a, ministrulu de interne, va luá cárm'a guvernului si va administrá in numele Nostru.

Art. II. Sentintiele definitive supuse Nóue, in puterea prerogativei ce ni se acordá prin art. 93 din Constitutie, Ni se voru presentá la a nóstra întórcere.

Art. III. Destituirile séu numirile functiuniloru publici, ce, prin gasirea cu cale a consiliului ministriloru s'aru face dupa neaperata trebuintia, voru fi cu titulu provisoriu si rezervate sanctiunei Nóstre ulterioare.

Art. IV si celu din urma. Presiedintele consiliului Nostru de ministri, va esecutá si va face a se esecutá acestu decretu.

Datu in Bucuresci, la 9 Octobre 1866. Carolu.

Ministru Secretariu de statu presedinte consiliului ministri-
loru Ioann Ghic'a.

„Romanulu“

Varietăți.

*** Immormentarea Primatului Ungariei se intemplă in 23 l. c. Acésta immormentare, dupa cum scrie unu corespundinte alu lui „Pesti Hirnök“ a fostu un'a dintre cele mai splendide, câte numai au vedutu candu-va locuitorii Strigonului. Tôte institutele si corporatiunile clericali si civili fura reprezentate. Pe Maj. Sea Imper lu representase c. Bellegarde; apoi au luat parte in persóna la acésta solenitate trista: dlu de Majlath cancel., b. Sennyey tavern., c. Ioane Cziráky camerariu, si alte notabilităti dela locoteninti'a Ungariei si curi'a reg. Functiunile le celebra metropoilitu de Agria (Eger) Esc. Sea Bela Bartakovics cu asistentia splendida.

*** (Intemplări referitoare la starea poporului nostru.) Intr'o Joi me aflamu in opidulu M. . . , trecendu prin piatia vediu pre o pétra lángha cas'a magistratului si edindu unu mosiu, incovoiatu de greutatea aniloru, cu capulu plecatu spre pamentu, me apropiu de elu si lu intrebú, „esti románu mosiule? Da parinte, suntu románu din nemu de nemulu meu. De câti ani ai fi? O! parinte suntu de 87 de ani, amu fostu in batali'a lui Bunaparte amu ajunsu vremi si bune si rele dar cá este . . . aci doue lacrima se retogolira pre vested'a fatia a betranului. Bine mosiule! ce necesuri ai? Ti-oiu spune parinte, pentruca vediu ca me intrebi si pentru ai'a crediu ca-mi vréi binele. Amu avutu doi feciori cá doi bradi, ei erau carja betranetiloru mele, dar vai! amendoi au muritu in bataia (aci betranulu erupse in plansu); amu remasn numai cu nisce nepotiei mici, pre care trebuie sa-i hranescu eu, dar astadi singur'a vaca ce o mai aveamu mi-au luat'o pentru dare. Eaca necesulu meu parinte. Astfelu de casuri nu suntu rari pre la noi, mai alesu cá câmpurile de câti-va ani nu produsera mai nimicu. Totu cu asta ocaziune nu potiu lasá nepomenita o fapta nobila a gr. Haller care locuiesce in comun'a nostra. Purtarea cea blanda, ajutoriulu ce l'a datu tiereniloru si comunei i-a atrasu iubirea poporului, astfelu si cu ocaziunea constructiunei noului drumu de tíera prin otarulu si comun'a nostra Mari'a Sea a datu totu ajutoriulu posibilu, tôte lemnele pentru construirea poduriloru. Pentru acésta fapta nobila, comun'a aduce multumita Mariei Sele si sperámu ca si de aci nainte va concurge in ajutoriulu comunei. (Din o coresp. la „Concordi'a.“)

*** (Adjunctu notariale.) Tragemu atentiunea ddloru notari asupra unui june románu din Aradu, care doresce a fi aplecatu de adjunctu notariale. Respectivulu june vorbesce si scrie: romanesce, nemtiesce, si unguresce si e gat'a a lucrá cátu-va tempu in daru, pâna ce adeca se va mai deprinde in afacerile notariale. Doritorii de informatiuni mai de aprépe au de a se adresá la Red. „Concordiei.“

*** (Demisiunea soldatiloru italieni) In urm'a ingrijiloru celoru mari, ce se audiea in giurulu Vienei din caus'a eruptiunei colerei au fostu rugatu regatulu italianu pre ministeriulu c. r. de resbelu, cá predarea soldatiloru italieni din Austri'a sa nu se faca deodata, ci impartita in párti mal mici de transportu un'a dupa alt'a. Acés'a mesura li s'au si fácutu cunoscutu soldatiloru respectivi prin ordinatiunea ministeriului c. r. de resbelu amintindu-se apriatu, ca se face numai in urm'a recercării din partea regatulu italianu.

*** (Concessiunea călei de feru in Trannia.) In fói'a oficiósa centrala se publicá concessiunea, carea s'au datu consortiulu lui Haber pentru cladirea drumulu de feru dela Aradu la Alb'a Iuli'a (Belgradu) cu o ramura dela Pisci la Petrosiani.

*** (Spesele recerute la introducerea pusciloru chassepotta inf. francesi.) O pusca de aceste se dice ca costa 70 de franci (cam 27—28 fl. v. a.); de doue ori asiá de scumpa cá pusciile de percussione si cu 10 franci mai scumpa cá cele cu acu ale prussianiloru. Déca se va radică numerulu armatei francesi in urm'a reorganizării ce este sa se faca la 800,000, atunci pentru cá sa fia asigurata armat'a pentru tôte eventualitătile are sa se ingrijiasca de 1.600,000 de pusci, ceea ce aru costá 112 miliónu de franci.

*** (O bucatarésa decorata.) Intre decoratiunile multe ce se impartira in Moravi'a, un'a se veni unei bucatarésa, care in lupt'a din 15 Iuliu in plói'a glóntiloru cercá pre cei rasi pre câmpulu bataliei, i legá, nutriá pâna ce unu glóntiu i lovi picorulu, de care jace acum'a in unu spitalulu din Olmütz. Maj. Sea Imperatulu o mangaiá si-i promise ca va purtá grige de betran'a ei mama.

*** (Demanda de imitatiu.) D. Scarlatu cr. de Rossetti, care are 18 proprietáti insemnate in Bucuresci, si cele mai multe cu pravelie númeroase, a dechiaratu prin afisiari, cu apropierea terminulu S. Dumitra, ca nici un'a din praveliele sele nu se va incheiá la Evrei; in nici un'a din proprietátile sele, in nici un'a din praveliele sele, nu póte locuí Evreu. Recunoscintia profunda romanului patriotu! „Tromp. Carp.“

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

*** „Dacia romana“ diuarin politicu, comercialu, literariu si religiosu au aparutu la Bucuresci in 7 Oct. in formatu mare. Se va continua, esindu de doue ori pe septemána, numai dela 1 Noemvre a. c. Profesiunea de credintia ocupa mai singura colónela cele mari si tipárite cu litere merunte. Dupa cátu putem vedé pâna acum fói'a acés'a se va indreptá contra a totu ce e strainu si stricaciosu desvoltárei Romaniei si va sprigini numai ceea ce se póte desvoltá dlu vieti'a poporului románu. Sa asteptámn punerea in lucrare a programei in nrii viitori. Redactori principali suntu: Romulu Scribanu si Demetriu N. Pred'a (fostu redactoru alu „Regeneratiunei.“) Pretiulu pentru Austri'a e 20 fl. pe anu.

Nr. 36—2

Concursu.

La scól'a gr. or. din Comun'a Boholtiu, Scaunulu Cincului mare, au devenitu vacanta statiunea de invetiatoriu primariu si de unu adjunctu, cu care suntu urmatóarele emoluminte impreunate, si anume:

1) pentru invetiatoriulu primariu unu salariu anuale de 120 fl. v. a. din cas'a alodiala si 30 metie de gráu, cartiru liberu in edificiu scolaru si lemnele de focu necesari; pentru adjunctu 20 fl. v. a. si 20 metie de gran, la care prin acés'a se deschide concursu pâna inchisive prim'a Noembre a. c.

Aspirantii de a ocupá aceste statiuni, au pre lángha suplicele prevediute cu timbrulu legale de a documentá:

1) ca se tinu de religiunea gr. or.

2) ca posedu purtare buna politico-morala;

2) in specie, pentru invetiatoriulu primariu se cere, cá sa fia absolvatu clasele gimnasiului inferioru si cursulu pedagogicu seu clericalu; pentru statiunea de adjunctu se cere, cá respectivii concurenti sa arete, ca suntu pedagogi absoluti.

Petiitiunile respective au de a se adresá cátra subscrisulu Inspectoratu districtuale scolaru.

Cinculu mare in 1—a Octobré 1866.

Inspectoratulu districtuale scolaru.

Ignatiu Mandoccea,
Adm. protopopescu si Inspect. distr. scolaru.

Nr. 35—3

Concursu.

Devenindu vacante posterile de doi invetiatori in Reheu Protopresbiteratulu Sabesiului, subscrisulu comitetu amesuratu decisiunei sinodale din 1864 § 42 cu observarea celoru cuprinse in § 26 p. 6 escrie concursu pâna la 25 Octobré a. c.

Cu fia-care din aceste posturi este impreunatu câte unu salariu anuale de 63 fl. v. a. si cortelu liberu.

Doritorii au sa-si astérna cererile loru scrise de mân'a loru propria prevediute cu documentele recerute timbrate in intielesulu legiloru in vigóre, pâna la terminulu prefriptu mai susu, Pré On. Scaunu protopresbiteralu alu Sabesiului. Se mai cere cá competitorii sa fia pedagogi seu teologi absoluti si sa scia cantárele si tipiculu bisericescu.

Reheu 4 Octobré 1866.

Comitetulu bisericeii gr. or.
Avramu Carpinisianu,
Parochu si Presedinte.

Nr. 37—1

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a comunala gr. or. din Rotbavu in districtulu Brasiovului, se deschide concursu pâna la 25 Octobré a. c. st. v.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu anuale de 70 fl. v. a. si anume 40 de fl. din cas'a alodiala, si 30 fl. dela poporu, si cartiru liberu.

Concurentii pâna la terminulu pusu sa se adresadie la subscrisulu cu documentele necesarie, documentandu si aceea, cá sciu cantárele si tipiculu bisericescu.

Brasiovu in 12 Octobré 1866.

Ioann Petricu
Protopopu alu II. alu Brasiovului

Nr. 35—3

Edictu.

Mari'a Vaja din Siorsiu Scaunulu Cincului mare, carea de 3 ani si mai bine, cu necredintia au parasitu pre legiutulu ei barbatu Bucuru Pepelea totu din Siorsiu nesciindu-se locul ubicatiunei ei, sa citeza prin acés'a, cá in terminu de unu anu si o di, cu atátu mai vertosu sa se infatiosieze inaintea forulu protopopescu subscrisu, cu cátu ca la dincontra se va dá divortiu barbatulu seu la intielesulu SS. Canóne ale bisericeii nostre dreptcredinciose resaritene, si in absentia densei.

Forulu protopresbiteralu gr. res. alu Tractulu Cincului mare.

Cinculu mare 1 Septembre 1866.

Ignatiu Mandoccea,
Adm. protopresbiterale.

Editura si tipariulu tipografiei archidieceesane.